

ANG

Bayan

Pahayagan ng Partido Komunista ng Pilipinas
Pinapatnubayan ng Marxism-Leninismo-Maoismo

Edisyong Hiligaynon

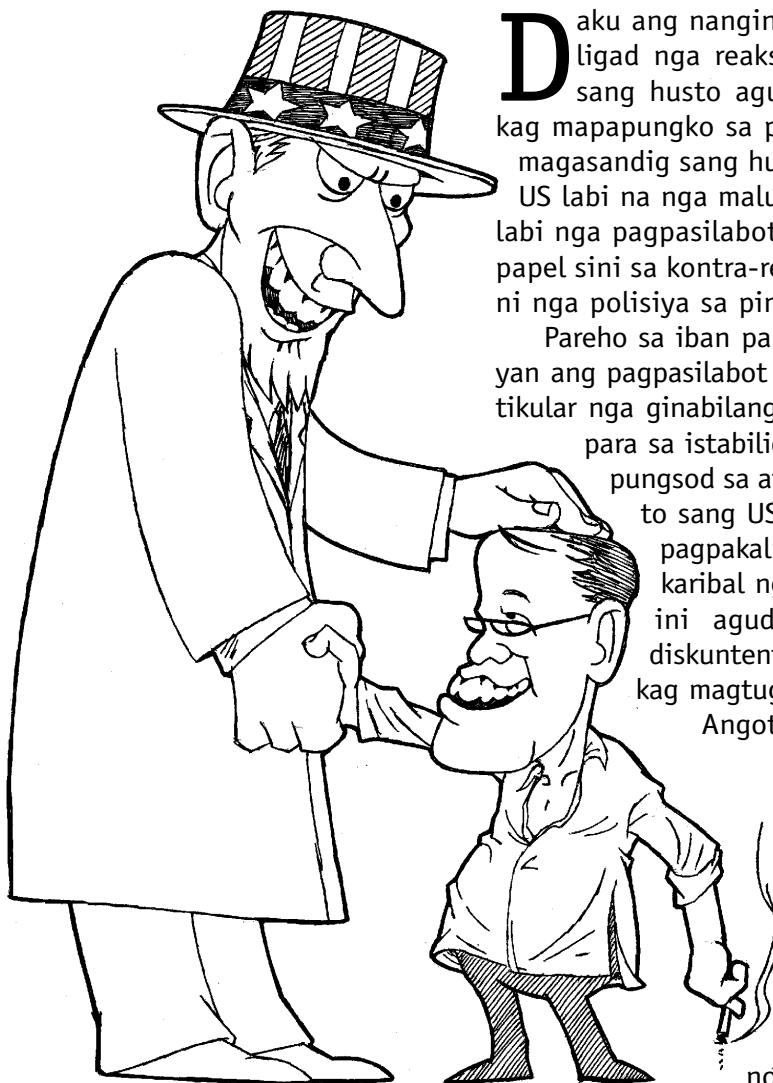
Tuig XLI No. 11

Hunyo 7, 2010

www.philippinerevolution.net

Editoryal

Papel sang US sa pagpapungko kag paghari ni Aquino

Daku ang nangin interes kag papel sang imperyalismong US sa nagligad nga reaksyunaryong eleksyon sa pungsod. Nagpasilabot ini sang husto agud mangin "mapatihan" ang resulta sang eleksyon kag mapapungko sa poder si Benigno "Noynoy" Aquino III. Lauman nga magasandig sang husto ang bag-o nga puno nga idu-ido sa gahum sang US labi na nga maluya ang tungtungan niya sa poder. Kabaylo sini ang labi nga pagpasilabot sa pulitika kag militar sang US, ang pagdaku sang papel sini sa kontra-rebolusyon kag sa pagtigayon sang mga ginadikta sini nga polisiya sa pinansya kag ekonomya.

Pareho sa iban pa nga malakolonya sini, may malaba na nga kasaysayan ang pagpasilabot sang US sa eleksyon kag pulitika sang Pilipinas. Partikular nga ginabilang sang US nga malahalon ang nagligad nga eleksyon para sa istabilidad sang nagaharing sistema kag mga interes sini sa pungsod sa atubang sang pagbayo sini sang malala nga krisis. Gusto sang US nga magserbi ang eleksyon 2010 sa pagkontrol kag pagpakaalma sang nagasingki nga banggianay sang mga magkaribal nga hubon sang mga nagaharing sahi. Ginagamit man ini agud mapatahaw ang padayon nga nagalapad nga diskuntento kag pagbato sang pumuluyo sa nagaharing sistema kag magtuga sang ilusyon sang "panibag-o nga paglaum."

Angot sini, ginduso sang US ang pagtigayon sang *automated election system* (AES) o de-kompyuter nga pag-isip sang mga boto. Paagi sini, anuman nga manipulasyon o dinaya matigayon sang mas pulido kag mabudlay mapamatud-an. Ginahatagan sini ang US sang kahigayunan agud epektibo pero likom kag tuso nga impluwensyahan ang resulta sang eleksyon. Ginapagwa sang mataas nga upisyal sang US nga ang amo nga sistema sang eleksyon tuman ka epektibo kag mabudlay kwestyon.

Mga tampok sa isyu nga ini...

Pasabton si Arroyo—
NDFP

PAHINA 3

Kaso sg Morong 43,
ginpasaka sa UNHRC

PAHINA 7

Barkong sibilyan,
ginsalakay sg Israel

PAHINA 10

Ang mas direkta nga pagpasilabot sang US nakita sa pagbisita sang pila ka mataas nga upisyal si ni kay Aquino pila ka simana antes ang eleksyon. Gindayaw si Aquino sa pangunahon nga magasin nga *Time* sang US. Nagpatimaan ini sang hayag nga pag-endorso sang US kay Aquino. Ginsundan ini sang todo-buhos nga suporta sang daku nga negosyanteng Amerikano kag daku nga kumprador sa pungsod, lakip ang buhos sang pondo para sa kampanya ni Aquino.

Ang ginadudahan nga daku nga abanse ni Aquino sa iya mga kari-bal ang ginarason subong sang US para pagwaon nga may maathag nga mandu para pamunuan ang estado nga neokolonyal. Pagkaaga sang eleksyon, liwat siya nga gindayaw sa *Time* nga nagdeklarar sang *landslide victory* ni Aquino, bisan nga nagasugod pa lang ang isipay sang boto. Bisan pa man, pagkaligad sang pila ka adlaw, wala-tuo nga nagsungaw ang baho sang manipulasyon sa eleksyon. Pati ang delegasyon sang US may naobserbahan nga mga anomalya sa dalagan sang AES. Naduso ang Kongreso nga maghimo sang imbestigasyon. Nagkalain-lain nga

kampo ang nagkwestyon sa mismo integridad sang nagligad nga eleksyon. Nangin sulu-sugilanong ang posibilidad nga maatrasar ang proklamasyon sang bag-o nga presidente kag bise presidente.

Sa kakulba nga maglapnag ang pagduda sa bunga sang eleksyon, liwat nag-entra sa eksena ang US sang bisitahon ni US Amb. Harry Thomas Jr. si Aquino sang Mayo 22. Gindeklarar sang imperyalistang tiglawas nga "malimpyo ang eleksyon" kag "nagdaog si Aquino." Kulang na lang nga direktang ham-balon sang US nga "si Aquino ang tawo namon." Sa amo nga mga parhayag, hayagan nga ginarendahan sang US ang mga magkaribal nga hubon sang nagaharing sahi sa ila pagkwestyon sa AES kag nagpabati nga dapat padayunon na ang proklamasyon kay Aquino agud masuguran na ang pagpaandar sang bag-o nga rehimeng US-Aquino.

Lauman nga labi pa nga magadaku ang pagpasilabot kag papel sang US sa atubang sang pagtinguha ni Aquino nga konsolidahon ang iya uyat sa papet nga estado nga gahum sa tunga sang malala nga krisis sang nagahari nga reaksyunaryong sistema. Una sa tanan pa-

gaatubangon ni Aquino ang singgit sang banwa nga lagson kag silutan si Arroyo sa madamo nga krimen si ni kontra sa pumuluyo. Kon seryusohon ni Aquino ang iya pangako nga himuong ini, pat-ud nga pagbatuan siya ni Arroyo nga padayon sa pagpamilit sang gahum paagi sang pagkontrol niya sa Kongreso, Korte Suprema, militar kag iban pa nga ahensya sang estado. Handa si Arroyo nga paluyahon kag hangkaton ang gahum ni Aquino.

Sa atubang sang mga hangkat kag pamahog ni Arroyo, lauman nga magasandig sang husto si Aquino sa US, labi na sa poderoso nga kontrol sini sa militar, pinansya kag daku nga negosyo. Kadungan sini, igaduso man sang US ang isa ka kompromiso para kay Gloria Arroyo nga pareho kanday Estrada kag Marcos—bagay nga indi gid mabaton sang pumuluyong Pilipino. Ini bangud mas gusto gi-hapon sang US nga pakalmahon ang banggianay sang mga paksyon sang mga nagaharing sahi bisan pa ang ila banggianay kag ginabunga sini nga pagluya sang papet nga estado.

Ang pagsandig sang husto ni Aquino sa US pat-ud nga bayluhan niya sang pag-ikog-ikog sa interes sang imperyalismong US sa Pilipinas. Bisan gamay nga patriyotismo wala sang ginapakita si Aquino.

Pat-ud nga igapadayon lang niya ang daan na nga mga polisiya nga dikta sang imperyalismong US. Pagasuportahan niya ang pagpabilin sang permanenteng presensya militar sang US kag ang pagpadaku sang papel sang US sa kontra-rebolusyonaryong gera. Igatib-on niya ang pagprotektar sa pang-ekonomya nga interes sang US sa Pilipinas kag ang padayon nga pagpatuman sang mga polisiya nga neoliberal, lakip ang mga polisiya nga dikta sang IMF pareho sang pagpataw sang dugang nga mga buhis para malubad ang tuman kadaku na nga

ANG Bayan

Tugtug XLI No. 11 Hunyo 7, 2010

Ang *Ang Bayan* ginabantala sa leng-gwahe nga Pilipino, Bisaya, Iloko, Hiligaynon, Waray kag Ingles.

Mahimo ini i-download halin sa Philippine Revolution Web Central nga makit-an sa:

www.philippinerevolution.org

Nagabaton ang *Ang Bayan* sang mga kontribusyon sa porma sang mga artikulo kag balita. Ginabuyok man ang mga bumalasa nga magpaabot sang mga saway kag rekomendasyon sa ikauswag sang aton pahayagan. Malabot kami paagi sa e-mail sa:

angbayan@yahoo.com

Kaundan

Editorial

Papel sg US sa pagpapungko kag paghari ni Aquino	1
Pasabton si Arroyo-- NDFP	3
Mga progresibong party-list	4
Pamahog sg AFP	5
Midnight appointments, pangpresyur	5

Madinalag-on nga TO

17 armas naagaw	6
Militar, upang sa pagpahilway	7

Pagpanghalit sg pasistang estado

Kaso sg Morong 43, ginpasaka sa UN	7
Pagpang-ipit sa mga mangunguma	8

Matrikula, magataas naman

Barkong sibilyan, ginsalakay sg Israel	10
--	----

Balita

11

Ang *Ang Bayan* ginabantala sg duha ka beses kada bulan
sg Komite Sentral sg Partido Komunista sg Pilipinas

deposit sang gubyerno.

Nagaisa ang lain-lain nga magkaribal nga pak-syon sang nagaharing sahi sa pagpaketuta sa US kag sa pagtibong sang interes sini sa pungsod. Nakahigot sa impreyalistang pagginahum sa pungsod ang pang-ekonomya kag pulitikal nga interes sang daku nga burgesya kumprador kag agalon nga mayduta. Katuwang sila sang impreyalismo sa pagdambong kag pagpabilin sang garuk nga malakolonyal kag malapyudal nga sistema sa pungsod. Pareho sang panahon sang pagginahum ni Cory Aquino, ang pangunahan ng makapanghimulos sa gahum amo ang ginabansagan nga Kamag-anak Inc. sang daku nga kumprador-asendero nga pamilya Aquino-Cojuangco sa ida-

lom sang bagong rehimeng US-Aquino.

Ang pagginahum sang bag-o nabutang nga rehimeng US-Aquino pagatampan sang mga paghimakas sang pumuluyong Pilipino batuk sa pagpanghimulos kag pagpamigos. Magatampon ang paghimakas para sa pungsodnon nga kahilwayan kag tunay nga demokrasya batuk sa

pagkayot sa US sang bag-o nga papet nga rehimen. Magatampon ang mga paghimakas para sa tunay nga reforma sa duta kag nasyunal nga industriyalisasyon; ang paghi-

makas batuk sa pagpadayon sang impreyalistang polisiya nga neoliberal, ang mga pagbato para sa pagpataas sang sweldo sang mga mamumugon kag ordinaryong mga empleyado; ang paghimakas batuk sa nagadaku nga disempreyo kag nagagrabe nga kaimulon; kag ang mga paghimakas batuk sa mapintas kag mapiguson nga kontra-pumuluyong nga polisiya kag tikang sang papet nga reaksyunaryong estado.

Ang mga paghimakas nga ini kabahin sang nagasulong nga rebolusyonaryong paghimakas para tapuson ang pagginahum sang impreyalismong US, pyudalismo kag burukrata kapitalismo. Katungdanan sang tanan nga rebolusyonaryo kag progresibong pwersa kag bilog nga pumuluyong pasanyugon ang pagpasulong sang pungsodnon-demokratikong kahublagan batuk sa padayon nga dominasyon kag pagpasilabot sang US sa idalom sang bag-o nga papet nga rehimeng Aquino.

AB

Pasabton si Arroyo sa iya mga kasal-anan sa banwa—NDFP

Ginhangkat sang National Democratic Front of the Philippines (NDFP) ang bag-o nga administrasyon ni Benigno "Noynoy" Aquino III nga pasabton sanday Gloria Macapagal-Arroyo kag iya mga kahimbon sa madamo nga daku nga mga kasos sang paglapas sa tawhanong kinamatatarung, baraghala kag korapsyon kag pagdambong kontra sa pumuluyong Pilipino.

Ini ang suma sang panawagan ni Ka Luis Jalandoni, pangulo sang Negotiating Panel sang NDFP, sa magapungko nga rehimeng magaalagad sugod Hunyo 30. Nagalaum ang malapad nga masa nga tumanon ni Aquino ang iya pangako nga imbestigahan kag lagson ang rehimeng Arroyo base sa ligal kag pulitikal nga balayon sang Gubyerno sang Republika sang Pili-

pinas, siling ni Jalandoni.

Halos amo man sini ang pahayag nga ginpagwa sang International Association of People's Lawyers (IAPL) sa paghingapos sang ila 4th Congress sang Mayo 30 nga ginhiwat sa Utrecht, The Netherlands. Siling sini, siguruhon sang IAPL nga indi mapalagyuhan ni Arroyo kag iya mga kahimbon ang ila daku nga mga krimen batuk sa pumuluyong Pilipino.

Siling ni Atty. Edre Olalia, ang liwat ginpili nga pangulo sang IAPL, mangin talaksan sang bagong rehimeng paghimo sang gilayon kag aktibo nga mga tikang para pasabton sanday Arroyo kag iya mga alyado sa mga krimen nila batuk sa banwa.

Ginaduso sang NDFP nga pasabton ang rehimeng Arroyo sa 1,191 kasos sang ekstrahudisyal nga

pagpamatay, masobra 200 kaso sang pagdukot, ginatos nga napaslawan nga pagpatay, 1,028 kaso sang tortyur, 317 kaso sang pagkulong sa mga detenido politikal kag pagkasamad sang pangabuhian sang minilyon nga sibilyan sa kaumhan kag kasyudaran. Mangin malahalon nga senyal ini sa desisyon sang bagong administrasyon nga ipatuman ang Comprehensive Agreement on Respect for Human Rights and International Humanitarian Law (CARHRIHL), siling ni Jalandoni.

Dapat man desaysibo nga lagson sang administrasyong Aquino sanday Arroyo kag iya mga kahimbon sa mga krimen sang pagdambong kag korapsyon para mangin lubos nga mabinungahan ini sa negosasyon babin sa mga reforma pangkatilingban kag pang-ekonomya. Ini ang ikaduha nga sustantibong topiko sa sugilanon pangkalinungan sang GRP-NDFP nga gintalana sang The Hague Joint Declaration, insister ni Jalandoni.

Amo man sini ang handum sang The International Voice for Peace and Human Rights in the Philippines (Ecumenical Voice).

Samtang, sa isa ka rali nga ginlunsar sang Desaparecidos, ginpamangkot kay Aquino sang mga pamilya sang mga gindukot kag wala pa makit-an kon ang "tadlong nga dalan" nga ginsabit niya sa iya kampanya amo ang "padulong sa katarungan."

Sa pihak nga babin, nagpaandam ang NDFP nga magalupok ang kaakig sang pumuluyo kag liwat nga mabuyagyag ang kagarukan indi lamang sang bug-os nga administrasyon kundi sang bug-os nga nagaharing sistema kon indi mapatuman ni Aquino ang mga pangako sini sa sulod sang una nga 100 adlaw sang iya pagpanerbisyo. AB

Mga progresibo, lakip sa nagdaog sa eleksyon party-list

Lakip sa 28 nagdaog nga organisasyon sa *party-list* sa nagligad nga eleksyon ang pila ka progresibong grupo. Ginproklama sila sang Commission on Elections (COMELEC) sang Mayo 31.

Nakakuha sang tigduha ka pwesto ang mga progresibong organisasyon sang GABRIELA Women's Party kag Bayan Muna samtang tig-isa ka tiglawas naman ang nakuha sang Anakpawis, ACT Teachers kag Kabataan Party-list. Ang ACT Teachers ang bag-o nga nadugang sa mga daan na nga nakapwesto sa Kongreso.

Kadungan sini, pila man sa mga nakakuha sang pwesto amo ang mga organisasyon nga gintukod, ginpondohan kag ginapadalagan sang mga kapamilya kag hubon ni Gloria Arroyo, lakip ang Ang Galing Pinoy (AGP), Alagad Party-list, Kakusa kag Agbiag! Timpuyog Illocano, Inc.

Ang lutong macao nga pagdaog sang mga ini kag iban pang pekeng organisasyon sa *party-list* nagbuhin sang daku sa daan nga pagpanguna sang mga progresibong *party-list*.

Makaduluda nga halos tanan nga boto sang AGP naghalin sa Pampanga kon sa diin ginkurion nanday Arroyo kag suod nga alyado nila nga mga Pineda ang eleksyon.

Ang mga Pineda nga may uyat sa sindikato sang jueteng sa Pampanga ang nakaagaw sang liderato sang prubinsya halin sa popular nga pari nga si Ed Panlilio.

Madamo ang nagkwestyon sa pagkaproklama sang AGP nga pangunahan igatiglawas sang anak ni Arroyo nga si Mikey. Nagpasaka ang Bayan Muna sa COMELEC kag sa Korte Suprema sang kaso sang diskwalipikasyon sang AGP bangud

indi matuod nga ginatiglawas sini ang agrabyadong sektor sang mga *security guard*, drayber sang traysikel kag bolantero. Partikular nga mabaskog nga ginkwestyon sang Bayan Muna ang pagka-representante sang mga ini ni Mikey. Sa atubang sini, temporary nga gin-atas sang COMELEC ang pagsumpa ni Arroyo bisan wala sini gin-atas ang rehistrasyon sang AGP.

Nakabitin man ang proklamasyon sang 11 pa nga organisasyon sa *party-list* bangud sa mga napasaka man nga kaso sang diskwalipikasyon batuk sa organisasyon o sa pila nga mga nominado.

Lakip sa mga ini ang pila pa nga ginkasuhan sang Bagong Alyansang Makabayan (BAYAN) bangud indi sila tunay nga naga-representar sa mga agrabyadong sektor kag sa baylo amo nga mga prenteng partido lang sila nga gintukod kag ginapadalagan sang Malacañang.

Ang mga ini amo ang Ako Bicol kag masupog nga pasistang organisasyon nga ANAD, amo man ang pila nga gintukod sang mga negosyante pareho sang LPGMA (LPG Marketers Association) kag gintukod sang mga relihiyosong organisasyon pareho sang Buhay kag CIBAC.

Nagpasaka sa COMELEC ang BAYAN-Bicol sang kaso nga diskwalipikasyon sa Ako Bicol bangud ang tagapundar kag una nga nominado sini nga si Elizaldy Co, isa ka daku nga negosyante kag kontratista sa pangpublikong konstruksyon, kag ang ikaduha nga nominado nga si Noel Rosal, meyor sang Legaspi City, manggaranon kag gamhanan sa Bicol nga malapit nga mga alyado ni Arroyo. AB

Pag-alburuto sa AFP

Wala pa man makapungko si Noynoy Aquino, may pila ka upisyal na ang nagapamahog sa poder sang bag-o napilian nga pangulo. Nagaalburuto ang pila ka upisyal, labi na ang mga naghalin sa Class 1978 sang Philippine Military Academy (PMA) sa atubang sang parhayag sang kampo ni Aquino nga pahalinon ang subong nga hepe sang AFP nga si Lt. Gen. Delfin Bangit nga kasan-o lang ginnombrar ni Gloria Arroyo sadtong Marso.

Si Bangit kilala nga tampad nga upisyal ni Arroyo.

Ang pagnombrar kay Bangit titikang ni Arroyo agud mapabilin ang iya impluwensya sa militar pagkatapos siya magpanao sa pagkapanugulo sa Hunyo 30. Ginalauman nga magamit ang impluwensya nga ini agud upangan ang anuman nga tikang sang bag-on rehimene para lagson, bistahan kag silutan siya.

Napaslawan ang Commission on Appointments (CA) nga aprubahan ang pagnombrar kay Bangit antes magsara ang ika-14 Kongreso. Bangud diri, may paglantaw nga ang pagnombrar sa iya magapabilin nga temporary kag sa sini mahimo siya nga bayluhan anuman nga oras. Ginapamilit man ni Senate President Enrile nga mahimo palawigon ni Arroyo ang termino ni Bangit

tubtub Disyembre. Anuman nga pagpamatukdiri, siling niya, mahimo resolbahon na lang sa Korte Suprema. Sa pihak nga bahin, ginapamilit sang kampo ni Aquino nga gilayon nila nga bayluhan si Bangit kon indi ini boluntad nga magbiya.

Ang banggianay sa pagkontrol kag impluwensya sa AFP isa sa madamo nga matabo nga banggaan sa tunga sang bag-o nga nagaharing hubon Aquino kag sang anay nga nagaharing hubon Arroyo. Sa isa ka bahin, nagatinguha nga magkonsolida si Aquino sang poder samtang pilit nga ginapabilin ni Arroyo ang malapad nga impluwensya kag gahum niya sa militar kag nagkalain-lain nga ahensya sang reaksyunaryong estado. AB

Midnight appointments, pangpresyur kay Aquino

Wala-tuo ang pagnombrar ni Gloria Arroyo sang mga loyalista niya sa nagkalain-lain nga pusyon sa gubyerno sa nabilin nga mga simana sang iya termino. Suno sa ulihi nga balita, nagalabot na sa 250 ang ginnombrar ni Arroyo makaligad ang Marso 9. Pero ginapagwa niya nga antes pa mag-Marso 9 ginnombrar niya ang mga ini para malikawan ang pagdumi sang konstitusyon nga magnombrar siya sang bag-o nga upisyal sang gubyerno halin Marso 10 tubtub sa paghingapos sang iya termino.

Pinakaulihi sa mga ginnombrar ni Arroyo si Efraim Genuino para magserbisyo sang isa pa ka tuig bilang tagapangulo sang Philippine Amusements and Gaming Corporation (PAGCOR).

Kadungan sang pagpabalik kay Genuino sa PAGCOR, ginpalawig man ni Arroyo ang termino sang apat pa ka myembro sang *board of directors* sang ahensya. Ginatinguhha ni Arroyo nga padayon pa giapon makontrol ang PAGCOR bangud sa kita sini nga nagalabot sa P30 bilyon tuig-tuig. Ini na ang pangatlo nga pinakadaku nga ginahalinan sang pinansya sang gubyerno, madason sa Bureau of Internal Revenue kag Bureau of Customs.

Wala man nagaagi sa proseso sang pagbadyet sang Kongreso kag di aktwal nga naawdit sang Commission on Audit ang pondo sini.

May mga ginnombrar man si Arroyo nga nakatakda mag-alagad sang pila ka tuig pa kag indi basta-basta pwede pahalinon ni Aquino sa pwesto. Lakip diri ang pila ka mga daan nga myembro sang iya kabinete sa sensitibong pusyon, pareho nanday Ignacio Bunye kag Peter Favila nga ginbutang sa Monetary Board, kag Jesus Dureza nga ginbutang nga hepe sang Mindanao Development Authority.

Ang pagkanombrar sang mga upisyal nga tampad kay Arroyo sa mga yabing pusyon sa burukrasya

kabahin sa mga padihot sang iya hubon para paralisahan o himuong nga maganit ang operasyon sang bagong rehimeng Aquino kag uk-ukon ang poder sini bangud pat-ud nga igaduso sang nasambit nga mga upisyal ang interes sang hubon Arroyo.

Samtang, indi lang mga ginatawag nga *midnight appointments* ang ginapadihot nanday Arroyo kundi mga *midnight deals*. Ginbu-yagyag ni Sen. Francis Pangilinan ang pagsipot ni Defense Secretary Norberto Gonzales sang P300 mil-yong pondo sang AFP Modernization Program paagi sa wala-tuo kag masagan ng pagsulod sang gubynong Arroyo sa mga kasugtan-an para magbakal kuno sang mahal nga kagamitan militar.

Ginahanda man kuno ang peke nga papeles nga pangtabon sa pagpagwa sang isa ka ahensya sang daku nga pondo para sa ikaduha nga distrito sang Pampanga kon sa diin nagdalagan si Arroyo kag 186 barangay sa ikaduha nga distrito sang Camarines Sur kon sa diin nagdalagan ang anak sini nga si Dato. Nagalabot sa P345 milyon ang pondo nga ginbuhos sa mga distrito nga ini. AB

17 armas, naagaw sa mga taktikal nga opensiba

Napulo'g pito ka armas (17) ang naagaw sang Bag-ong Hangaway sang Banwa (BHB) sa serye sang mga taktikal nga opensiba sa Davao Oriental, Camarines Sur, Davao City, Masbate kag Negros Occidental halin Mayo 22-29. Napulo'g walo man nga kaaway lakip ang isa ka ttinyente ang napatay kag 28 ang napilasan sa mga inaway nga ini.

Sa Davao Oriental. Napulo'g isa ka mabaskog nga armas ang naagaw sang BHB sa isa ka makahas nga reyd sa *patrol base* sang 28th IB sang Philippine Army sa Sityo Chapter, Barangay Maputi, banwa sang Banaybanay sang Mayo 24 sang udto-adlaw.

Nakakumpiska ang gintingob nga mga pwersa sang 3rd Pulang Bagani Company kag Wilfredo Zapatista Command sang Front 18 sang duha ka FN Minimi Light Machine Gun, duha ka M203 grenade launcher, tatlong M14, tatlong Garand kag isa ka M16.

Tatlo ka suldado ang gilayon nga napatay, apat ang napilasan samtang duha ang nagsurender kag ginhilway naman sang gerilya sang pumuluyo. Samtang, isa ka Pulang hangaway nga nakilala nga si Ka Tonyo ang namartir sa masingki nga inaway nga ini sa kahabaan sang Davao-Mati National Highway.

Ang ginsalakay nga tropa sang 28th IB nagaserbi nga pribadong hangaway sang daku nga kapitalista kag kumpanya pareho sang Maverick Construction Company, suno kay Ka Simon Santiago, *political director* sang Merardo Arce Command sang SMR-BHB.

Sa Camarines Sur. Isa ka M60 machine gun, duha ka rip-leng M16 kag isa ka medical kit ang naagaw sang mga Pulang hangaway sang ambuson nila ang 12-katawo nga yunit sang 42nd IB sa Barangay Bicalen, Pre-

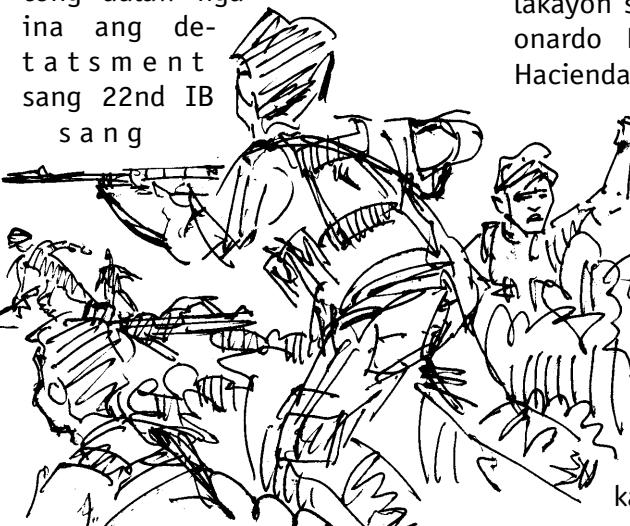
sentacion sadtong gab-i sang Mayo 30. Apat ka suldado ang napatay lakip ang ila nga *commanding officer* nga si 1Lt. Miguel Logronio kag napilasan ang apat nga iban pa.

Antes ang taktikal nga opensiba nga ini, naglunsar sang aksyong harasment ang BHB sa detatsment sang militar sa nasambit nga barangay nga ginkamatay sang isa ka suldado.

Ginmanduan ang hubon ni 1Lieutenant Logronio nga maglunsar sang operasyon paglagas batuk sa BHB para makuha ang bangkay sang suldado. Apang nagapatukad pa lang ang mga militar sa Barangay Bicalen ginpalukpan na sila sang *command-detonated explosive* (CDX) mga alas-9 sang gab-i.

Ang mga napatay una nga gin-report nga *missing in action* apang nasapwan man ang ila nga mga bangkay pagkaaga sina.

Ginharas man sang BHB sadtong adlaw nga ina ang detatsment sang 22nd IB sang

Philippine Army sa Barangay San Pedro, Iriga City kag sa Barangay Cambalidio, Libmanan, Camarines Sur.

Sa Davao City. Isa ka suldado sang 69th IB ang napatay kag pito nga iban pa ang napilasan lakip ang isa ka elemento sang CAFGU sa ambuson nga ginhimo sang mga Pulang hangaway sang Larangang Gerilya 51 sang Mayo 29 sa Barangay Sibulan, Toril District.

Isa ka simana antes ini, tatlo ka suldado sang 29th IB ang napatay kag isa ka CAFGU ang napilasan sang ambuson sila sang mga Pulang hangaway sang nasambit nga prenteng gerilya sa Barangay Baracatan, Toril District.

Sa Masbate. Pito ka pulis nga katapo sang Public Safety Management Battalion (PSMB) ang napilasan samtang lubos nga nawasak ang ginasakyen nila nga Toyota Hi-Lux pickup sang malukpan sila sang CDX sa Sityo Umoroy, Barangay Marintoc, Moto sang Mayo 28. Liwat nga natabo ang inaway sang magayuda ang mga pulis kag suldado sang 85th IB.

Sa Negros Occidental. Isa ka Thompson submachine gun kag duha ka shotgun ang nakumpiska sang mga Pulang hangaway sang BHB halin sa mga gwardya sang salakyon sang mga katapu sang Leonardo Panaligan Command ang Hacienda Estrella sa Barangay Bi-

ao, Binalbagan sang Mayo 22. Sa masunod nga apat ka inaway sa tunga sang militar kag BHB, ginbahayag ni Ka JB Regalado, tagpamaba sang Leonardo Panaligan Command, nga nakapatay sila sang anum ka suldado sang 11th IB kag nakapilas sang lima ka iban pa.

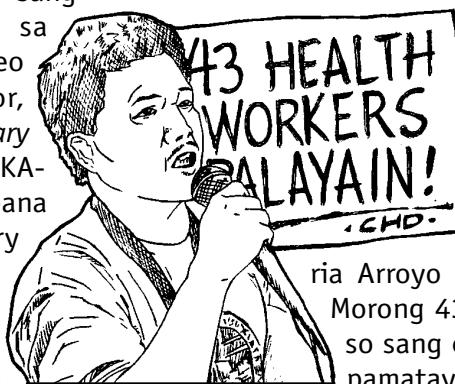
AB

Kaso sang Morong 43, ginpasaka sa UNHRC

Nagpanawagan ang nagkalainlain nga organisasyon sang mga tawong simbahan kag tagasakdag sang tawhanong kinamatarung nga imbestigahan sang United Nations Human Rights Council (UNHRC) ang kaso sang Morong 43.

Suno sa Ecumenical Voice for Peace and Human Rights in the Philippines, nagkadto sila upod ang KARAPATAN, Union of People's Lawyers kag mga representante sang Commission on Human Rights (CHR) sang Hunyo 3 sa Geneva, Switzerland para magtambong sa 14th Session sang UNHRC. Isa sa mga naghatag sang testimonya sa UNHRC si Roneo "Jigs" Clamor, *deputy secretary general* sang KARAPATAN kag bana ni Dr. Merry Mia-Clamor, isa sa Morong 43. Ginsiling niya nga gina-

pahog sang mga suldado ang iya asawa kag ginapahog ang ila pamilya bangud indi siya magpasugot sa kagustuhan sang militar nga mag-ako nga katapo siya sang Bagong Hangaway sang Banwa.

Suno kay Fr. Rex Reyes, *general secretary* sang National Council of Churches in the Philippines, naga-laum sila nga imbestigahan sang UNHRC ang kaso sang Morong 43. Ginsiling naman ni Marie Hilao-Enriquez, *general secretary* sang KARAPATAN nga dapat manabat si Gloria Arroyo indi lang sa kaso sang Morong 43 kundi pati sa mga kaso sang ekstrahudisyal nga pagpamatay. Suno kay Enriquez,

nagalab-ot na sa 1,991 ang biktima sang pagpamatay sa idulum sang OBL samtang 205 ang gindukot kag 1,028 ang biktima sang tortyur kag pagpalayas bunga sang mabaskog nga militarisasyon.

Nagpasalamat man si Reyes kay UN Special Rapporteur Prof. Philip Alston bangud sa pagsuporta niya sa paghimakas sang mga biktima sang rehimeng Arroyo. Nauna na nga nagpagwa sang pahayag si Professor Alston sadtong 2008 sa UNHRC nga nagatum-ok sa rehimeng Arroyo kag AFP sa mga pagpatay kag pagdukot sa mga sibilyan kag aktibista. Nagbisita si Alston para ipakita liwat ang iya report sa nasabit nga pagtilipon.

Samtang, nagbisita man ang mga anak sang Morong 43 kag mga tagasuporta nila sang Hunyo 6 sa Camp Bagong Diwa sa Taguig City. Ginapangayo nila sa bag-ong rehimen ni Benigno "Noynoy" Aquino III nga hilwayon na ang 43 mamugon medikal kag silutan si Arroyo sa mga nahimo niya nga kaso sang pangpulitika nga pagpaminutas sa pumuluyo. AB

Operasyon militar, upang sa paghilway sang 4 bihag

Daku nga sablag sa temprano nga paghilway sa apat nga bihag sang Bag-ong Hangaway sang Banwa (BHB) ang malaparan nga operasyon sang militar sa Compostela Valley nga ginlunsar subong sang 10th ID-AFP.

Ini ang sabat sang Crucifino Uballas Command (CUC-BHB) sa Southern Mindanao Region sa apela sang mga pamilya, grupo kag indibidwal nga may maayo nga handum nga mahilway na ang apat nga elemento sang Philippine Army kag isa ka elemento sang

CAFGU. Sa pihak sang ila pagtahod kag pagkilala sa apela, naga-pati ang CUC-BHB nga dapat ipabot ini sang mga pamilya, grupo kag indibidwal sa mataas nga upisyal sang 10th ID sang Philippine Army.

Sa subong, ang ginalunsar nga

"rescue operations" sang militar amo ang pinakadaku nga upang sa temprano nga paghilway sang mga bihag.

Ang mga bihag nga sanday Cpl. Marcial Bawagan, Cpl. Ariel P. Asumo kag Cpl. Eduardo Alcala kag elemento sang CAFGU nga si Victor Pitogo gin-aresto sang mga Pulang hangaway sang CUC sa Barangay Concepcion, Mawab, Compostela Valley sang Mayo 12. Sa subong nagapadayon ang rebolusyonaryo nga proseso nga ligal kag hudisyal kaangut sa ilang mga kaso. AB

Pagpang-ipit sa mga mangunguma, nagalapnag

Isa ka lider-unyon ang ginpatay, ginpahog kag ginharas ang mga mangunguma nga ginaakusahan tagasupo sang BHB sa Negros kag gin-ipit ang mga mangunguma nga nagabato sa mga despotiko nga agalon nga mayduta. Ang mga ini pila lang sa nagapadayon nga paglapas sa tawhanong kinamatarung sa idalom sang reaksyunaryong rehimene.

Hunyo 3. Mapintas nga gindemolis sang mga bantay sang Manila South Coast Development Corp. ang 21 balay sang mga mangunguma sa Hacienda Looc sa Nasugbu, Batangas. Madugay na nga ginaduso sang mga mangunguma sa Hacienda Looc ang kinamatarung sa duta. Ginhatagan na sila sang Certificate of Land Ownership Award sang Department of Agrarian Reform (DAR) apang ginkansela ini sang 1995 sang ginbaligya ang duta sang asyenda sa Manila South Coast. Plano sini nga magtukod sang daku nga proyekto nga eko-turismo sa lugar. Ara pa gihapon sa Korte Suprema ang kaso sang Hacienda Looc.

Hunyo 2. Ginpatay sang mga lalaki nga sakay sa motorsiklo si Edward Panganiban, sekretaryo sang Samahan ng mga Manggawa sa Takata sa Sta. Rosa, Laguna. Ang Takata Philippines Corp. amo ang pabrika nga nagahimo sang mga *air bag* kag *seatbelt* para sa kotse. Gintiro si Panganiban pasado alas-5 sang hapon samtang naghulat siya nga makasakay pakadto sa trabaho. Nag-agom sang indi magnubo sa pito ka igo sang bala ang biktima. Ginahiwat sang tion nga ina ang negosasyon sang kumpanya kag sang unyon ni Panganiban para sa Collective Bargaining Agreement. Siya ang ika-9 nga aktibistang mamumugon nga ginpatay sa Southern Tagalog kag ika-96 unyonista nga ginpatay sa idalom sang rehimeng Arroyo.

Mayo 22. Ginsulod sang mga tropa sang 11th IB ang balay ni Luminada Castillano, 50, kag ginguba ang iya mga kagamitan sa kusina kag aparador sang mga panapton. Gintiro man ang iya ido. Ginsulod man sang nasambit nga mga suldato ang iya kaingod nga si Mercedita Cabudillo. Ginlapta ang mga kagamitan ni Cabudillo kag ginguba ang iya *water jug*, radyo kag mga pulungkuhan kag ginkaon ang iya manok. Ginpalukpan man si Monsito Castillano sang masumalang siya sang mga suldato sa dalan. Ginukay ang iya balay kag ginsipa siya samtang pilit nga ginpaako nga myembro siya sang BHB. Isa pa ka mangunguma, si Cristuto Meñola Jr., 15 anyos, ang gintayaan sang pusil samtang nagaasakay sa kalabaw. Pilit siya nga ginpapanaog, ginpahapa sa duta kag ginbakol. Gimanduan man siya nga magsag-ob sang mga abusado nga suldato. Ginbakol man sang mga suldato ang tiyo ni Meñola nga si Robert Buca.

Ang mga pang-abuso nga ini nabuyagyag sa *fact-finding mission* nga ginlunsar sang September 21 Movement-Southern Negros, Karapatan-Negros, Anakpawis kag Kilusang Magbubukid ng Pilipinas sining Mayo 29 sa Sityo Pange kag Sityo Casipungan, Baryo Carabalan,

Himamaylan, Negros Occidental. Natabo ang mga abuso isa ka adlaw pagkatapos palukpan sang BHB ang pila ka suldato sang 11th IB malapit sa lugar.

Mayo 21. Gindakop sang mga pulis kag mga gwardya sang Hacienda Yulo sa Sityo Buntog, Baryo Canlubang, Calamba City ang mga mangunguma nga nagpasakop sa isa ka kampo-protesta bilang pagpamatuk sa plano sang pamilya Yulo nga palayason sila sa 7,100 ektagaryas nga duta sang asyenda para himuong ini nga subdibisyon kag *golf course*. Sa pihak sang napasa-ka nga petisyon sang mga mangunguma sa DAR, mapintas nga gimbungkag ang kubay sang nagprotesta nga mga mangunguma sang masobra 50 gintingob nga mga pwersa sang pulis, SWAT kag mga gwardya sang Laguna Estate Development Corp. kag San Cristobal Realty Corp. nga ginapanag-iyahan sang mga Yulo. Napulo ka mangunguma ang ginpasakaan sang mga himu-himo nga kaso kag nakadetine gihapon, lakip ang apat ka baye kag tatlo ka menor de edad.

Mayo 19. Ginpasibangdan sang 19th IB ang mga mangunguma sa Baryo Antipolo, Albuera, Leyte nga manugsuporta sang BHB bangud lang sa pag-suporta nila sa partido Anakpa-

wis sining nagligad nga elekson. Ginpatawag sila sang mga suldato sa eskwelahan sang baryo kag gin-akusahan nga nagasuporta sa BHB. Ginpaaandaman man sila nga untaton ang pagsuporta sa Anakpawis kag kanday Satur Ocampo kag Liza Maza nga nagpadalagan sa Senado. Isa ka 13 anyos nga bata nga lalaki ang gintindakan man sang isa ka suldato sang wala ini sang masabat sang pamangkuton siya kon sin-o sa baryo ang napakaon sa BHB.

AB

Matrikula, magataas naman subong nga abre-klase

Nagalab-ot sa 337 mga eskwelahan sa bilog nga Pilipinas ang ginpasugtan nga magpataas sang matrikula kag iban pa nga balayran subong nga tuig. Suno sa Commission on Higher Education (CHED), magataas sa 10-30% ang matrikula. Katumbas ini sang dugang nga P30-50 sa ginbayaran kada yunit sa mga eskwelahan nga ini. Setenta'y syete (77) sa mga eskwelahan nga ini halin sa National Capital Region ; 43 sa Region 3; 24 sa Region 6; kag 18 sa Region 7. Duha sang pangpubliko nga eskwelahan naman ang ginpahanugutan man nga magpataas samtang 27 ang ginpahanugutan nga magpataas sang iban pa nga balayran.

Ginpakamalaut sang National Union of Students of the Philippines (NUSP) ang pagpataas sang matrikula. Siling sini, indi ini napanahon bangud nagtinaas man ang mga balaikunon samtang nalansang naman sa manubo nga lebel ang sweldo sang mga mamumugon. Dugang pa sang NUSP, kon pahanugutan sang CHED nga magpataas sang matrikula ang mga eskwelahan magadaku ang isip sang mga pamatan-on nga indi makaeskewela.

Nagpaandam ang mga estudyante nga magalunsar sila sang mga aksyon-protesta kon padayon nga magpanukot ang mga eskwelahan sang mas mataas nga matrikula. Siling nila, wala nagasabat ang CHED sa petisyon sang mga estudyante

kag ginikanan nga untaton anay ang pagpataas sang matrikula. Ilegal man kuno ang ginhimo nga pagpataas sang kadam-an sa mga eskwelahan bangud wala sang nahiwat nga konsultasyon sa tunga nila kag mga estudyante kag ginikanan.

Suno naman kay Kabataan Party-list Rep. Raymond Palatino, halos walo ka milyon nga pamatan-on ang wala nakapakolehiyo tuga sang komersyalisasyon sang edukasyon. Sa kada napulo ka estudyante nga makatapos sang hayskul duha lang ang makalab-ot sa kolehiyo. Siling niya, indi katingalahan kon tuigtuig nagataas sang 10% ang matrikula sa mga eskwelahan bangud kontrolado ini sang pribado nga sektor kag ginhimo ang eduka-

syon bilang negosyo sa baylo nga serbisyo.

Nagakabalaka ang Kilusang Mayo Uno sa palaabuton sang mga anak sang mga mamumugon bangud sa paghabok sang matrikula. Mapadamo ang isip sang mga pamatan-on nga mabudlayan mag-eskwela o makakuha sang trabaho, suno sa KMU. Siling naman ni Anakpawis Party Rep. Joel Maglunsod nga bisan sa mga publiko nga kolehiyo kag unibersidad nabudlayan makasulod ang mga imol bangud sa mataas man ang matrikula diri tuga sang gamay nga badyet nga gintalana sang gubyerno.

Ginhangkat man sang NUSP kag KMU ang masunod nga presidente nga si Benigno "Noynoy" Aquino III nga uyatan ang iya pangako sa mga kabataan nga punggan sa pagtaas sang matrikula kag pagtalana sang mataas nga badyet sa edukasyon.

Suno sa NUSP, nagalab-ot sa P855/yunit ang gintaas sang matrikula sinning nakaligad nga 9 tuig. Sang 2001, yara sa P230.79/yunit lang ang abereyds nga matrikula.

Nagaabot man sa 107 eskwelahan sa elementarya kag hayskul sa Metro Manila ang nagpaabot nga magpataas sang matrikula, suno sa Department of Education. AB

Sweldo sang mga OFW, indi makaigo pangmatrikula

BISAN ang sweldo sang Overseas Filipino Workers (OFW) indi na mag-igo sa tuman kataas sang matrikula nga ginasukot sang kadam-an sang mga kolehiyo kag unibersidad. Nagalab-ot sa 10-30% ang pagtaas sa matrikula subong nga pagbukas sang klase sa Hunyo.

Suno sa Migrante, ang kinaandan nga sweldo sang isa ka OFW sa Middle East \$250.00 tubtob \$450.00 kada bulan (katumbas sang P11,000-19,800 sa bayluhanay nga \$1.00=P44). Dapat magkita ang isa ka OFW sang indi magnubo sa P23,400 o \$532.00 kada bulan bangud ang kinahanglanon nga inadlaw nga sweldo sa Metro Manila para mabuhi sang disente amo ang P780.00. AB

30% lang sang mga nakatapos sa kolehiyo ang makatrabaho

NAGALAB-OT lang sa 30% sang mga nakatapos sa kolehiyo ang makakita sang trabaho subong nga tuig. Ini suno sa pagpanalawsaw sang IBON Foundation.

Base sa Labor Force Survey sang Abril 2009, nagalab-ot sa 848,000 ang bag-o kag daan na nga nakatapos sa kolehiyo nga nagapangita sang trabaho. Apang 256,000 trabaho lang ang nagahulat sa ila. Kadam-an pa diri manubo ang klase. Wala nalakip sa datos nga ini ang mga nakatapos kag makakuha sang trabaho nga wala sang angut sa natapos nila nga kurso, suno sa IBON Foundation.

Sadtong 2009 4.3 milyon nga Pilipino ang wala sang trabaho. Nadugangan ini sang 523,000 bag-o nga graduwet nga wala sang trabaho, base sa datos sadtong Enero 2010. AB

Barko nga may karga nga ayuda para sa Palestine, ginsalakay sang Israel

Indi magnubo sa siyam nga aktibista ang napatay sang salakayon sang mga kumando nga Israeli ang anum ka barko nga nagadala sang ayuda para sa Gaza, Palestine sang Mayo 31 samtang ara sa internasyunal nga kadagatan. Ang grupo sang mga barko nga ginatawag "Gaza Freedom Flotilla" may dala nga 10,000 toneladas nga ayuda nga nagabalar sang \$20 milyon. Ginalakipan ini sang pagkaon, bulong kag materyales nga pangkonstruksyon pareho sang semento para kay-uhon ang imprastruktura sa Gaza nga ginguba sang pagpamomba sang Israel.

Ginprojekto sang mga aktibista halin sa nagkalain-lain nga pungsod nga nagahandum sang kahilwanan kag kalinungan para sa mga Palestino ang pagdala sang mga ayuda para mapahagan-hagan ang mabudlay nga kahimtangan sang 1.5 milyon nga pumuluyo sa Gaza nga masobra tatlo ka tuig na nga nakakulong sang blokeyo sang Israel.

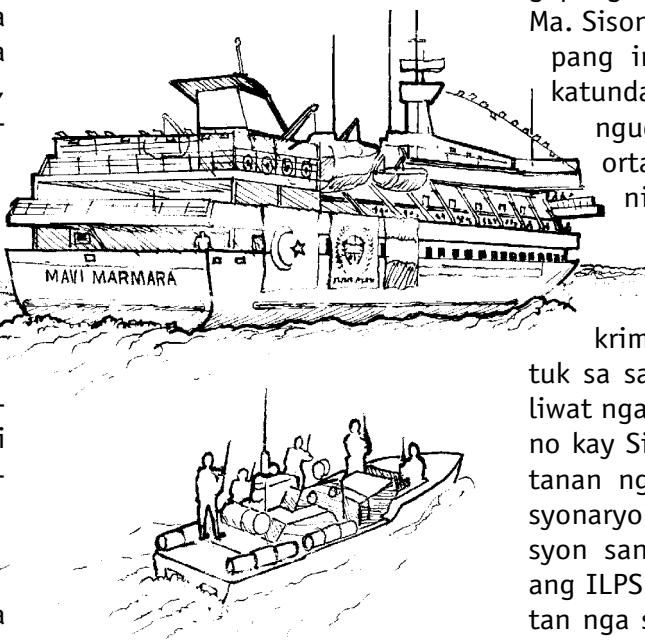
Sakay sang mga barko ang 633 katao halin sa 37 pungsod. Lakip sa mga pasahero sanday Nobel Peace Prize Laureat Mairead Corrigan, anay UN Assistant Secretary-General Dennis Halliday, kag mga parlamentarista halin sa Europe kag mga pungsod Arabo. Lakip man ang mga aktibista, unyonista, peryodista, akademiko, lider relihiyoso, tiglang, babaye kag bata.

Suno sa panaysayon sang mga pasahero, antes pa man magsaka sa barko ang mga kmando nga Israeli, ginpalkupan na nila ang mga ini halin sa mga helikopter. Pagkasaka nila, ginkumpiska sang mga suldado nga Israeli ang tanan nga gamit pangkomunikasyon, mga kamera kag memory card para indi mareport sang mga biktimang mga hitabo. Ginkuha man ang tanan nga

kwarta, credit card, kompyuter kag pati mga personal nga gamit sang mga aktibista pareho sang mga bayu. Ginkuryente kag gin pangbakol ang mga aktibista nga nagtuyo nga mag-abang sa mga suldado. Nagdepensa ang mga pasahero gamit lang ang mga pangbunal, kutsilyo halin sa kusina kag iban pang bagay nga mahimo gamiton nga pangdepensa.

Gindala ang mga barko sa dungkaan sang Ashdod sa Israel, kon sa diin ginbilanggo ang mga aktibista. Sining Hunyo 6 lang gibuhian ang mga aktibista.

Ang mga napatay sa-

kay tanan sa mayor nga barko sang flotilla, ang MV Mavi Marmara, nga ginapanag-iyahan sang Turkish nga grupong Foundation for Human Rights and Freedom and Humanitarian Relief. May sakay ini nga 581 aktibista, 400 halin sa Turkey. Walo sa siyam nga kumpirmadong patay mga aktibistang Turkish nga lunsay ginluthang sang malapitan. Maluwas sa mga napatay, may 60 pa nga aktibista nga napisalan.

Ang reyd mabaskog nga gin-kundenar sang lain-lain nga organisasyon pareho sang UN Human Rights Council kag mga gubyerno. Nagbunga ini sang malaparan nga mga rali sa Turkey, Indonesia kag iba pang mga pungsod Muslim.

Kaangut sini, nanawagan man ang Palestine Boycott, Divestment and Sanctions National Committee (BNC) nga magpasakop sa Global Day angut sa ika-43 tuig sang okupasyon sang Israel sa Gaza Strip kag West Bank sining Hunyo 5.

Ginkundenar sang International League of Peoples' Struggle (ILPS) ang barbariko nga atake sa Gaza Freedom Flotilla bilang krimen batuk sa sangkatawhan. Suno sa tagapangulo sang ILPS nga si Jose Ma. Sison, kabahin ang US kag iban pang imperyalistang gahum natundan sa krimen nga ini bangud wala kuto ng pagsuporta nila sa buyong nga Zionista nga pagginahum sa Israel. Nangin inutil na ang United Nations sa pagkontrol sa mga

krimen sa gera kag krimen batuk sa sangkatawhan nga paliwalwat nga ginahimo sang Israel. Suno kay Sison, matapos lamang ang tanan nga ini paagi sang rebusyonaryong pagguba sang okupasyon sang Israel. Nagapanawagan ang ILPS sa pumuluyo sang kalibutan nga suportahan ang makataru-

ngan nga paghimakas sang mga Palestino para sa pungsodnon nga kahilwayan, demokrasya, kalinungan kag mas maayo pangabuh.

Lakip ang mga grupo kag organisasyon sang mga Pilipino sa Pilipinas, Hong Kong kag Canada sa nagadamo nga nagapakamalaut sa pinakaulihi nga krimen sang Israel batuk sa pumuluyong Palestino. Sang Hunyo 1, naglunsar sang aksyong protesta ang mga katapu sang Asian Students Association (ASA) kag ILPS kag iban pa nga grupong Pilipino sa atubang sang Embassy of Israel sa Admiralty Center, Hong Kong. Ila ginpanawagan ang pagpahilway sa pila ka gatos nga mga bihag, pag-untat sa blokeyo sa ekonomya sang Gaza kag pagpasabat sa gubyerno ni Benjamin Netanyahu sang Israel.

Sining Hunyo 2, nagkadto ang mga aktibista sa embahada sang Israel sa Makati City sa pagpamuno sang Bagong Alyansang Makabayan (BAYAN) kag naghawat sila didto sang isa ka piketrali. Siling nila, wala sang ginalikala nga anuman nga layi o ginásunod nga anuman nga pangkalibutanon nga pagsulundan ang Israel sang salakayon sini ang barko nga Mavi Marmara.

Sa syudad sang Marawi, ginsunog sang ginatos nga kabataan-estudyanteng Moro ang pula, puti kag asul nga bandera sang Israel sa isa ka rali sa Plaza Cabili sining Hunyo 5. Nagtilipon ang pumuluyong Moro sa panawagan nga "Bangsamoro Action Against Israeli Terrorism" kag gintambungan ini sang mga katapu sang Ranaw Youth for Peace and Sustainable Development, United Youth for Peace and Development, Inc., Bangsamoro Center for Joint Peace kag Cotabato Center for Peace and Development Initiatives, Inc. AB

Wala sang ginarekrut nga bata nga kombatant sa BHB

MABASKOG nga ginapanginwala sang Partido Komunista sang Pilipinas (PKP) ang akusasyon sang Armed Forces of the Philippines (AFP) nga naga-rekrut sang mga bata nga hangaway ang Bag-ong Hangaway sang Banwa (BHB). Siling sang PKP, ini wala gid sang basehan kag isa ka paagi lamang para samaron ang BHB sa publiko kag sa mga nagasakdag sang tawhanong kinamatarung kag sa luwas sang pungsod.

Ginasakdag kag ginapangapinan sang BHB ang interes sang mga bata sandig sa mga pagsulundan kag polisiya sang PKP.

Suno sa PKP, sa aktwal kadam-an sang mga bata nga ginbansagan sa report sang AFP nga mga batang hangaway mga biktima sang pagpang-abuso sang AFP labi na sa mga operasyon militar sini sa kaumhan.

Ginhalimbawa sang PKP si Grecil Buya, isa ka siyam ka tuig nga estudyante nga ginpatay sang mga suldado sang 101st Bde sa New Bataan, Compostela Valley samtang naga-operasyon sang Marso 31, 2007. Nagbutang pa ang mga suldado sang M16 sa ingod sang bangkay ni Grecil antes siya kuhaan sang retrato para papatihon ang publiko nga isa siya ka batang hangaway sang BHB. Ginpanginwala man sang PKP sa mga imbestigasyon sang Commission on Human Rights kag iban pa nga grupo ang akusasyon sang AFP.

Ginhalimbawa man sang PKP ang kaso ni Michelle Adelantar, isa ka 17-anyos nga babaye nga iligal nga gin-aresto sang AFP sang Pebrero 3 sa San Jose de Buan, Samar bangud kombatant kuno siya sang BHB. Uyat gihapon siya subong sang Department of Social Welfare and Development baliskad sa kagustuhan sang iya mga paryente.

Sadtong Hunyo 1999 iligal nga gin-aresto sang mga suldado si Joel Silvestre, isa ka 13 anyos nga bata halin sa Matuguinao, Samar nga may diperensya sa pag-isip. Ginhingalitan sang mga suldado ang diperensya ni Joel para maupod siya sa mga operasyon militar. Ginpadalá siya sang pusil kag ginpatudlo sang mga tagasuporta kuno sang BHB. Ginbuyok man sang militar ang midya nga kuhaan siya sang retrato kag bidyo, nga lapas mismo sa layi sang reaksyunaryong gubyerno.

Gin-athag sang PKP nga padayon nga ginadumilian sang AFP nga magsulod ang mga representante sang United Nations kag iban pa nga independiyenteng grupo sa mga sonang gerilya para indi makita ang hugot nga pagsunod sang BHB sa polisiya nga nagadumili sa pagrekut sang mga bata nga hangaway kag masaksihan kon paano ginasakdag sang reboleyonaryong hublag ang interes sang mga bata.

Ang AFP ang mayor nga nagalapas sa kinamatarung sang mga bata. Suno sa report sang United Nations Children's Fund (UNICEF) sang 2007, nagalab-ot sa 215,233 bata ang nabiktima sa mga operasyon militar sang AFP. Lakip diri ang masobra 215,060 bata nga biktima sang pwersahan nga pagbakwit. Indi magnubo sa 58 bata ang napatay kag 58 pa ang gintuyó nga patyon sang militar. Napulo ka bata man ang gindukot, 40 ang ginpiang, 17 ang gintortyur, walo ang ginlugos kag biktima sang sekswal nga harasment, 51 ang biktima sang iligal nga paghalughog, 63 ang biktima sang koersyon, 69 ang biktima sang iligal nga pang-aresto kag detensyon, 40 ang biktima sang pagpangbakol kag 196 ang biktima sang pagpaandam kag pagpamahog. May 106 man nga mga bata ang nailo kag nakasaksi sa pagpatay sa ila mga ginikanan kag himata. AB

ANG

Bayan

Pahayagan ng Partido Komunista ng Pilipinas
Pinapatnubayan ng Marxism-Leninismo-Maoismo

Edisyong Hiligaynon

Tuig XLI No. 11

Hunyo 7, 2010

www.philippinerevolution.net

Editoryal

Papel sang US sa pagpapungko kag paghari ni Aquino

Daku ang nangin interes kag papel sang imperyalismong US sa nagligad nga reaksyunaryong eleksyon sa pungsod. Nagpasilabot ini sang husto agud mangin "mapatihan" ang resulta sang eleksyon kag mapapungko sa poder si Benigno "Noynoy" Aquino III. Lauman nga magasandig sang husto ang bag-o nga puno nga idu-ido sa gahum sang US labi na nga maluya ang tungtungan niya sa poder. Kabaylo sini ang labi nga pagpasilabot sa pulitika kag militar sang US, ang pagdaku sang papel sini sa kontra-rebolusyon kag sa pagtigayon sang mga ginadikta sini nga polisiya sa pinansya kag ekonomya.

Pareho sa iban pa nga malakolonya sini, may malaba na nga kasaysayan ang pagpasilabot sang US sa eleksyon kag pulitika sang Pilipinas. Partikular nga ginabilang sang US nga malahanon ang nagligad nga eleksyon para sa istabilidad sang nagaharing sistema kag mga interes sini sa pungsod sa atubang sang pagbayo sini sang malala nga krisis. Gusto sang US nga magserbi ang eleksyon 2010 sa pagkontrol kag pagpakalma sang nagasingki nga banggianay sang mga magkaribal nga hubon sang mga nagaharing sahi. Ginagamit man ini agud mapatahaw ang padayon nga nagalapad nga diskuntento kag pagbato sang pumuluyo sa nagaharing sistema kag magtuga sang ilusyon sang "panibag-o nga paglaum."

Angot sini, ginduso sang US ang pagtigayon sang *automated election system* (AES) o de-kompyuter nga pag-isip sang mga boto. Paagi sini, anuman nga manipulasyon o dinaya matigayon sang mas pulido kag mabudlay mapamatud-an. Ginahatagan sini ang US sang kahigayunan agud epektibo pero likom kag tuso nga impluwensyahan ang resulta sang eleksyon. Ginapagwa sang mataas nga upisyal sang US nga ang amo nga sistema sang eleksyon tuman ka epektibo kag mabudlay kwestyon.

Mga tampok sa isyu nga ini...

Pasabton si Arroyo—
NDFP

PAHINA 3

Kaso sg Morong 43,
ginpasaka sa UNHRC

PAHINA 7

Barkong sibilyan,
ginsalakay sg Israel

PAHINA 10

Mga instruksyon sa paglilimbag

- 1.** Ang **sinundang pahina**, na eksaktong kopya ng pahina 1 maliban sa mas mapusyaw ang *masthead* o *logo* ay para sa mga gumagamit ng *mimeo machine* o naglilimbag sa paraang *v-type*. Dinisenyo ito para hindi madaling makasira ng istensil.
- 2.** Pag-print sa istensil:
  - a) Sa *print dialog*, i-check ang **Print as image**
  - b) Alisin ang *check* sa **Shrink oversized pages to paper size**
  - c) I-click ang **Properties**
  - d) I-click ang **Advanced**
  - e) Tiyaking naka-set sa **100%** ang **Scaling**
  - f) Ituloy ang pag-print
- 3.** Hinihikayat ang mga kasama na ipaabot sa patnugutan ng *AB* ang anumang problema kaugnay ng paglilimbag sa pamamagitan ng *v-type*. Magpadala ng *email* sa angbayan@yahoo.com